

jére, vagy fenekére, padlásra, majd pincébe. (A modern könyvállványokra nem férnek rá, vagy ha ráférnek is, „kiugranak“ a sorból nagy formátumukkal.) Kimentek a divatból. Az album ma már csak levelezőlap-, bélyeg-, fényképalbum, vagy emlékkönyv, amelybe a barátok és hódolók emléksorokat írnak.

TR. Z.

Könyvek a makulaturás pincékben. A két esztendeje kiadott padlás-lomtalanítási rendelet egyebek mellett kétségkívül nagy tömeg „holt“ könyvanyagot is mobilizált. Az ilyen módon felszabadult könyvanyag jelentős részét selejtesek vették át. Legutóbb egy ilyen — aránylag eldugottabb — budai selejtesnél böngészgetve, szép számú magyar és magyar vonatkozású könyvvel, régi külföldi újságkötetekkel találkoztunk. Ma már ritkaságszámba menő régi tankönyvek (több kiadásban is), útleírások és „mindentudó“ zsebkönyvek stb. kerültek a kezünkbe. És az áradat egyre tart még. Elmondja a selejtesünk, hogy hetente kétszer-háromszor is új anyaghoz jut. Sajnos, ritka az olyan makulatúrás, aki ért is a könyvekhez. A legtöbb, ha látja, hogy „rég könyv“ került az anyagába, félreteszi és örül, ha a kiló ár kétszereséért eladhatja — bárkinek. Végigtekintettünk e régi könyveken és elképzeltük magunkban, micsoda értékek fordulhatnak meg ilyen módon a pesti makulatúra-piacon és mennek olykor veszendőbe!

S—A E—N.

A Felvidék visszacsatolásával visszatért egy sereg kisebb-nagyobb könyvtár is. Ezek között van néhány olyan nagyobb szabású, amely nemcsak a szakemberek, hanem a nagyközönség előtt is ismert, mint pl. a munkácsi Lehoczky Múzeumé vagy a jászói Premontreieké. Akad azonban nem egy olyan is, amely nem kis jelentőségű és értékű, de amelyről még a szakemberek közül is kevésnek van tudomása — esetleg éppen csak azt tudják, hogy vannak —, de azt már nem, hogy mi van bennük. Egy ilyen könyvtárba volt alkalmunk hosszabb ideig beletekinteni: A *beregi református egyházmegyének* Beregszászot elhelyezett egyházmegyei levéltárában szép számmal található könyvek is. A több, mint ezer kötetes könyvtár legértékesebb része a körülbelül 60 régi magyar. Ezeknek részletes és a könyvtár többi részének vázlatos ismertetésére legközelebb visszatérünk.

H. A.

A könyvcsonkítás ellentéte a könyvkiegészítés, ami sokszor majdnem olyan bűn, mint a könyv megcsonkítása. ZOVÁNYI JENŐ *Könyvrészletek nem a maguk helyén* című cikkében (MKSzemle 1939. II. 199—200. l.) azt írja, hogy a (David, Franciscus): *Brevis Enarratio Disputationis Albanae de Deo Trino . . . Albae Ivliae, 1568.* (RMKT II. 111. sz.) című mű függeléke sem a múzeumi, sem az akadémiai példányban nem fordul elő, sőt a RMKT szerinti leírásból következtetve, összes fennmaradt példányából hiányzik. Ellenben megvan a *Refutatio* (RMKT II. 114.) múzeumi, és a *Demonstratio* (RMKT II. 116.) sárospataki példányához csatolva. ZOVÁNYI a tényt megállapítja, de magyarázatát nem adja. — Ehez hasonló esetekkel könyvgyűjtők is találkozhattak. Csonka műveket zug-boltokban olymódon tesznek tel-

jessé, hogy a hiányzó lapokat, vagy íveket hasonló, vagy azonos alakú, tipográfiai, értéktelenebb, vagy szintén csonka könyvekből egészítik ki. A legmegtévesztőbb az efféle könyvkiegészítés akkor, ha ugyanazon szerzőnek különböző kiadásait egészítik ki egymással. Beniczky Péter Magyar Rythmusainak és a Balassa—Rimay-féle Istenes énekeknek a kiadásai igen sokszor jelentek meg 32-rét alakban, ugyanazzal az oldalszámmal különböző nyomdában, különböző helyesírással, s ha a csonka példányt olyan másik csonka példányból egészítették ki, amelynek helyesírása az övével azonos (református vagy katolikus helyesírás), s az ívszám vagy lapszám egyezik, csak alapos filológiai munkával lehet az önkényes kiegészítést megállapítani. A felületes vevő esetleg csak később veszi észre a csalást. Felesleges mondanunk, hogy ez a megtévesztés mily kellemetlenségeket okozhat annak, aki így „kiegészített“ könyvből idéz. Tr. Z.

A Magyar Könyvszemle Szerkesztő Bizottsága felkéri mindazon könyvtárak igazgatóságait, amelyek a Magyar Könyvszemlét hozzájárulásukkal fenntartják, hogy a megajánlott évi hozzájárulási összeget (l. a MKSzemle 1939. IV. füzet borítékjának 4. oldalát), valamint a hátralékokat a csatolt befizetési lap felhasználásával az Egyetemi Nyomdához a MKSzemle folyószámlája javára szíveskedjenek eljuttatni. — Előfizetőinket szintén felkéri előfizetési díjuk beküldésére.

Hibaigazítás. A MKSzemle 1939. IV. füzetének hátlapján kimutatott előfizetések közt Pécs: Erzsébet-Tudományegyetem Könyvtára 40.— P helyett Pécs: Erzsébet-Tudományegyetem Ideg- és Elmeklinika Könyvtára 40.— P olvasandó.

A Typographia című hetilap 1869—1872. évfolyamaiból melyik könyvtárnak vannak fölös példányai? Szíves értesítést kér a Magyar Könyvszemle szerkesztősége.